

Päiväkeskus Pysäkki raportti 2024

30. JOULUKUU 2024

Pysäkki

Tekijä: Hallitus

Johdanto

Päiväkeskuksen toiminnassa siirryttiin puhumaan aktiivisesti kohtaamispaikkatoimintana ja nimi muutettiin siten, että päiväkeskus poistettiin virallisesta nimestä. Tämä siksi, että toimintaa ei sekoiteta lakisäättöiseen päihteelliseen päiväkeskustoimintaan. Pysäkki ry on vuonna 2024 vakiinnuttanut asemaansa toimintaympäristössä. Verkostoitumista on tehty aktiivisesti. Pysäkki ry:n kanssa haluttiin tehdä yhteistyötä monen tahon toimesta.

Vuonna 2024 kohtaamisia oli noin 13 000 Pysäkeillä. Yksittäisiä henkilöitä kohtaamispaikoilla tavoitettiin noin 300. Pysäkeillä käy ihmisiä eri tapahtumissa myös joko kertaluontoisesti tai pari kertaa vuodessa esim. asunnottomien yössä.

Pysäkillä on ollut runsaasti yhteistyötä etenkin Ylä-Savon ammattioppilaitoksen ja TE-keskuksen kanssa. Pysäkillä on ohjautunut runsaasti niin kielikylpyyn tulleita kuin myös ammattiin opiskelevia maahanmuuttajataustaisia henkilöitä etenkin Iisalmen ja Vieremän kohtaamispaikoille. TE-keskukselta niin ikään on tullut maahanmuuttajataustaisia henkilöitä työkokeiluun. Niin oppilaitoksilta kuin TE-keskukselta ollaan oltu helpottuneita siitä, että näitä henkilöitä Pysäkki ottaa sisään, sillä yrityksiin on hyvin hankala saada näitä henkilöitä. Sama viesti on kerrottu myös rikosseuraamuslaitokselta, yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä on hankala saada sijoitettua mihinkään.

Pysäkeillä jatkettiin yhteistyötä seurakunnan kanssa ja Kauneimmat Joululaulut tapahtuma toteutettiin myös vuonna 2024 kaikilla kohtaamispaikoilla. Seurakunnan kanssa toteutui kesäretki Tuomirantaan sekä hartaudet jatkuivat kerran kuukaudessa. Ruokajako toteutetaan yhteistyössä seurakunnan kanssa Iisalmissa ja Vieremällä.

Rahoitus tuottaa edelleen hankaluuksia. Toiminnalle on selkeästi tarvetta, mutta raharesurssit ovat vähentyneet. Rivitalo Iisalmen Pysäkin pihapiirissä jouduttiin poistamaan käytöstä rakennuksen huonon kunnan vuoksi ja näin samalla Pysäkki ei enää saanut vuokratuloja tasaamaan kuluja. Myös asumisentuki loppui hyvinvointialueelta ja nämä tulot jäivät pois kesäkuussa. Yhteistyö on tiivistynyt verkoston kaikkien toimijoiden kanssa ja tarve kohtaamispaikkojen toiminnalle tunnustetaan ja tunnustetaan.

Toiminnassa näyttäytyy selkeästi henkilöiden monitasoiset ongelmat. Vähävaraisuus, sosiaalisten kontaktien hankaluudet, yksinäisyys sekä huoli tulevaisuudesta näkyy kohtaamispaikoilla. Pysäkki on tarjonnut mm. kuntouttavan työtoiminnan paikkoja henkilöille, joiden niin fyysinen kuin psyykinen kunto ei riitä tavanomaiseen työelämään. Myös maahanmuuttajataustaiset henkilöt, joita Iisalmen ja Vieremän kohtaamispaikoilla on ollut vuonna 2024 paljon oppilaitoksen ja TE-keskuksen kautta, näkyy näiden henkilöiden tarve saada kuulua johonkin yhteisöön. Pysäkki on saanut vain positiivista palautetta näiltä henkilöiltä ja he mieluusti palaavat jatko-opiskelemaan tai muuten vain tervehtimään kävijöitä kohtaamispaikoilla.

Kohtaamispaikkatoiminta

Pysäkit olivat avoinna joka arkipäivä klo 8.00–14.00. Työntekijät olivat tavoitettavissa klo 8.00–15.00. Pysäkkejä voitiin pitää auki tiukoissa paikoissa henkilöstön lomien aikana työssä olevan työntekijän äkillisen sairastumisen ajan vapaaehtoisten toimesta. Lähinnä hallituksen jäsenet ovat ottaneet koppia näissä tapauksissa. Jokaisella kohtaamispaikalla valmistettiin päivittäin kotiruoka, jonka pystyi ostamaan edulliseen hintaan. Vuonna 2024 jäsenille ruoan hinta oli 4 € ja ei-jäsenille 5 €. Ruokailijoita Pysäkeillä kävi päivittäin keskimäärin 60 henkilöä.

Iisalmen ja Vieremän toimintaa oli jo vakiintuneesti joka viikko jaettava hävikkiruokakassi. Jaettavien ruokakassien määrä on suoraan yhteydessä saatuun hävikkiruokaan kaupoista. Ruokajaoissa tehdään yhteistyötä seurakunnan kanssa. Pysäkeillä havaittiin selkeästi, että hävikkiruokajonossa ihmisiä on ollut vuonna 2024 enemmän kuin edellisenä vuonna. Ruokakasseja jaettiin n. 250 kpl kuukaudessa.

Kohtaamispaikoilla oli ohjattua toimintaa joka päivä 2-3 kertaa päivän aikaan riippuen kohtaamispaikasta ja kävijöiden toiveista. Toimintatuokioita on lisätty, koska nämä näyttävät sitouttavan kävijöitä sekä on houkutellut mukaan myös uusia kävijöitä. Toiminnot myös luovat rakenteita päivään, mitä päihdekuntoutujat tarvitsevat. Liikuntaa eri muodoissa on toteutunut viikoittain ja tämä tukee terveyden ylläpitämistä sekä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Suosittuja ovat olleet myös erilaiset pelit, visailut ja musiikkiin liittyvä ohjelma sekä Pysäkeillä vierailevat eläimet. Pysäkkien kävijät ovat itse ottaneet vastuuta eri tuokioiden toteuttamisesta aina vointinsa mukaan.

Pysäkeillä toteutetaan Sininauhaliiton Green care toimintaa. Tämä näkyy siten, että luonto ja kestävä kehitys on kaikessa mukana arjessa. Kasvien hoidon toteuttaa yhteisöjen jäsenet ja kesällä hoivattiin ja hyödynnettiin puutarhoilta lahjoituksena saatuja kesäkukkia ja hyötykasveja.

Kävijöillä on mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun yhteisöpalavereissa, joita pidettiin kerran kuukaudessa joka toimipisteellä. Mahdollisuus oli antaa palautetta anonymisti palautelaatikkoon. Kävijöille toteutettiin kysely keväällä ja toinen joulukuun loppupuolella vuoden 2024 toiminnasta. Jo saaduista vastauksissa todentuu, että suurin osa kävijöistä käyvät 4-5 x/vkossa Pysäkillä. Yksinäisyys, muiden kanssa oleminen, mielekäs tekeminen ja ruokailu edulliseen hintaan ovat tärkeitä.

Retket

Retkiä tehtiin jokaisella kohtaamispaikalla erityisesti lähialueen liikuntapaikkoihin ja laavuille kesän aikana lähes viikottain. Marjareissuja niin metsiin kuin yksityishenkilöiden marjapensaisiin tehtiin myös jokaisella Pysäkillä. Yhteinen marjastusreissu kaikkien Pysäkkien kanssa tehtiin Kotaharjulle Sonkajärvelle. Asiakkailta oli useita mahdollisuuksia osallistua lahjoituslipuilla kulttuuritapahtumiin, joita olivat näytelmät ja konsertit. Liput arvottiin kävijöiden kesken pääsääntöisesti. Erityisen suosittuja olivat retki Koljonvirran kesäteatterin kenraalinäytökseen ja Ponsille tutustuminen.

Perinteinen leiri pystyttiin toteuttamaan Ponsen lahjoitusvaroilla ja se tehtiin Sopentuvalle. Osallistujia leirillä oli 13.

Työllistämisen tukitoiminta

Pysäkki tekee tiivistä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa työllisyyden parantamiseksi erityisesti osatyökykyisten työhön sijoittamisessa sekä rikosseuraamuslaitoksen asiakkaiden sijoittamisessa yhdyskuntapalveluun.

. Pysäkki työllisti vuonna 2024 henkilöitä seuraavasti:

- kuntouttavassa työtoiminnassa 15 hlöä
- palkkatuella 3 hlöä
- Työkokeilussa 7 hlöä
- yhdyskuntapalvelua suorittavat 6 hlöä

Yhteistyö

Yhteistyötä Pysäkillä tehtiin seurakunnan ja erilaisten verkostojen kanssa tiiviisti, mm. lissalnessa lissalmen nuorisontuki, Louhentupa, Työttömien työpaja ry, Toimisaatiö ja Aspa. Yhteistyötä tehtiin myös rikosseuraamuslaitoksen, edunvalvonnan sekä hyvinvointialueen aikuissosiaalityön ja päihde- ja mielenterveys työryhmien kanssa. Sonkajärvellä Arjen askel, seurakunta, SPR ja kunnan toimijoiden kuten

nuoriso-ohjaajan kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Vieremällä seurakunnan kanssa tehtiin tiiviisti yhteistyötä sekä myös kunnan eri toimijoiden kanssa. Vieremällä Ponsse on myös keskeinen yhteistyökumppani sekä 4h-yhdistys.

lialmessa lisäksi tehtiin yhteistyötä A-killan kanssa ja Pysäkki kuuluu tiiviisti lialmen asunnottomien työryhmään, jolla on tapaamisia noin kaksi kertaa vuodessa. Kuulumme myös MIPA työryhmään (mielenterveyspalvelut) joka kokoontuu niin ikään kaksi kertaa vuodessa. MieliTeko hankkeen Yhdessä osalliseksi kanssa yhteistyössä on toteutettu kolme ryhmää, kaksi keväällä ja kolmas syksyllä 2024 sekä lisäksi Vieremällä Hyvää oloa arkeen ryhmä. Tavoitteena on luoda ryhmätoimintamalli, joka on helppo ottaa käyttöön työntekijöiden ja/tai opiskelijoiden toimesta.

Yhteistyön myötä on onnistunut edulliseen hitaan lohopilkintä lialmen satamarannassa kevättalvella 2024 sekä useat lahjoitukset kulttuuritapahtumiin.

Uusia tapoja tehdä paikallisten toimijoiden kanssa yhteistyötä etsitään jatkuvasti tavoitteena saada Ylä-Savon asukkaille mahdollisimman helposti tavoitettavaa toimintaa ja kohtaamisia.

Pysäkki on Sininauhaliitto ry:n jäsenyhdistys. Yhteistyötä on tiivistetty Sininauhaliiton kanssa ja heidän asiantuntijuuttaan hyödynnetään yhdistyksen ja kohtaamispaikkatoiminnan kehittämiseen. Sininauhaliiton työntekijöitä kävi vierailulla Pysäkillä yhteensä viisi kertaa. Lisäksi tavattiin teamsin kautta säännöllisesti niin työntekijöitä kuin myös muita Sininauhaliiton yhdistysten toimijoita.

Oppilaitosyhteistyö

Pysäkillä tehdään tiiviisti oppilaitosyhteistyötä. Opettajien taholta onkin sanoitettu, että Pysäkki on pelastus opiskelijasijoittelussa, sillä yritykset tai muut toimijat eivät enää mielellään ota opiskelijoita vastaan. Opiskelijoista pitäisi saada ohjauspalkkio. Pysäkki on mukana tiiviisti myös Savonian hallinnoimassa Mieliteko - Yhdessä Osallisiksi-hankkeessa.

Viestintä

Pysäkin viestintä on tapahtunut pääsääntöisesti some kanavan (faebook) kautta. Sisältöjä on tuotettu säännöllisesti. Verkkosivuja ei ole saatu uudistettua raha- ja henkilöresurssipulan vuoksi.

Päiväkeskus Pysäkki on saanut näkyvyyttä lialmen Sanomissa. Toiminnasta päästiin kertomaan myös paikallisen Radio Sandelsin suoraan lähetykseen Pysäkin 30-vuotis juhlan yhteydessä. Pysäkillä vieraili myös kansanedustaja Markku Siponen kuulemassa Pysäkin asiakkaiden kysymyksiä marraskuussa.

Palautetta viranomais- ja verkostotoimijoilta on tullut Pysäkin viestinnästä etenkin siltä osin, että työntekijät saa hyvin kiinni ja olemme helposti tavoitettavissa.

Aamun Ajatus

Harvat asiat maailmassa ovat yhtä voimallisia kuin positiivinen sysäys. "Kyllä sinä pystyt" juuri silloin kun asiat ovat vaikeita.

-Richard M. Devos

PysäkinTupa

Kohtaamispaikka Louhentupa ja Päiväkeskus Pysäkki järjestävät yhdessä kaikille avointa iltatoimintaa kerran kuukaudessa. Paikalla on ohjaaja molemmista yhdistyksistä. Toiminta on kaikille avointa ja maksutonta. Toiminta tapahtuu vuorotellen Pysäkin ja Louhentuvan tiloissa

Loppuvuoden päivät ovat:

22.10. klo 16-18 Tehdään yhdessä pizzaa Päiväkeskus Pysäkillä

26.11. klo 16-18 Leffailta Louhentuvalla

10.12. klo 16-18 Pikkujoulut ja sauna Päiväkeskus Pysäkillä

Lisätietoja toiminnasta voi kysyä:
Louhentupa: Mika p. 044-7880895
Pysäkki: Helena p. 050-5679676

PÄIVÄN PÄHKINÄT

1. Minä vuonna alkuperäinen iPhone julkaistiin?
2. Mihin jumalolentoon pastafarit uskovat?
3. Mikä vanha tuotemerkki on BIC?
4. Mikä on elvytyksessä käytettävä painallus-puhallussuhde aikuisten peruselvytyksessä?
5. Mihin saariryhmään Tahiti kuuluu?

